

Prierezové gramotnosti v jednotlivých predmetoch v 1.cykle

Prierezové gramotnosti nepredstavujú samostatné vyučovacie predmety, ale sú integrované do obsahov jednotlivých predmetov a celkového života školy (ranné kruhy, blokové vyučovanie, projekty). Tento dokument definuje ich cieľový stav na konci 1. cyklu a ich rozpracovanie do vyučovacích predmetov.

Anglický jazyk

Čitateľská gramotnosť

- porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám s vizuálnou oporou,
- porozumieť ilustrovanému príbehu a jednoduchému informačnému materiálu,
- odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka,
- podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a krátke vety.

Mediálna gramotnosť

- porozumieť ilustrovanému príbehu a jednoduchému informačnému materiálu,
- reagovať na príbeh a vyjadriť, či sa príbeh páči alebo nepáči,
- oboznamovať sa s audiovizuálnymi podnetmi z iných kultúr.

Digitálna gramotnosť

- porozumieť ilustrovanému príbehu a jednoduchému informačnému materiálu,
- napísať základné informácie o sebe a svojom okolí,
- používať digitálne zdroje a obrazovo-písané texty primerané veku.

Interkultúrna gramotnosť

- porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne,
- používať základné zdvorilostné výrazy,
- oboznamovať sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii,
- oboznamovať sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, sviatkov, zvykov a tradícií.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- vytvoriť krátke vety o sebe,
- opísať svoje bezprostredné okolie,
- klásť jednoduché otázky a odpovedať na ne,
- spolupracovať v komunikačných aktivitách a prejavovať zdvorilosť.

Environmentálna gramotnosť

- rozprávať o ročných obdobiach, počasí, zvieratách a rastlinách,
- vytvárať pozitívny vzťah k prírode prostredníctvom tematických okruhov.

Človek a spoločnosť

Občianska gramotnosť

- používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine,
- stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií a udalostí v komunite,
- rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,
- vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách,
- podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.

Mediálna gramotnosť

- vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie a aké sú ich zdroje,
- rozpoznať rôzne druhy médií,
- opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy,
- rozlíšiť obsah vhodný a nevhodný pre deti.

Čitateľská gramotnosť

- interpretovať informácie z obrazových zdrojov a veku primeraných textov,
- pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje,
- prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.

Digitálna gramotnosť

- určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky,
- interpretovať informácie z videí a digitálnych zdrojov,
- pracovať s informáciami a prezentovať ich graficky,
- uskutočniť jednoduchý prieskum.

Interkultúrna gramotnosť

- oceniť jedinečnosť seba samého a druhých,

- identifikovať, čo ho spája s ostatnými,
- uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí,
- preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.

Environmentálna gramotnosť

- rozlišovať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka,
- opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí,
- uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom,
- rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným spôsobom,
- pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni,
- vnímať myšlienky a názory druhých,
- aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a komunite.

Finančná gramotnosť

- vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy,
- chápať, že veci nie sú zadarmo a na ich kúpu sú potrebné peniaze získané prácou,
- opísať svoje záľuby, túžby a sny.

Človek a príroda

Environmentálna gramotnosť

- správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu,
- prejavovať rešpekt voči prírode,
- uvedomovať si potrebu chrániť prírodu,
- citlivo manipulovať so živými organizmami,
- angažovať sa v ochrane prírody a riešení lokálnych problémov životného prostredia.

Čitateľská gramotnosť

- formulovať záver na základe údajov získaných skúmaním,
- zaznamenať získané údaje do tabuľky alebo diagramu,
- vytvoriť záznam zo skúmania,
- vyhľadať konkrétne informácie podľa postupu,
- vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním.

Digitálna gramotnosť

- vytvárať záznam zo skúmania,

- zaznamenávať údaje do tabuliek a diagramov,
- vyhľadávať konkrétne informácie,
- uvedomovať si existenciu rôznych informačných zdrojov a ich dôveryhodnosť

Mediálna gramotnosť

- vytvárať logické úsudky z údajov,
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov,
- uvedomovať si rôznu mieru dôveryhodnosti informačných zdrojov.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- porovnávať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov,
- mať záujem o spoluprácu pri riešení problému,
- rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní rovesníkov,
- spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce,
- hodnotiť svoju výskumnú prácu.

Občianska gramotnosť

- prejavovať záujem o spoluprácu pri riešení problémov,
- rešpektovať rôznorodosť v názoroch a postupoch,
- spolupracovať na ochrane prírody a prostredia

Človek a svet práce

Čitateľská gramotnosť

- skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť,
- oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti,
- získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách,
- opísať záľuby a úspechy v osobných súvislostiach.

Digitálna gramotnosť

- skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť,
- realizovať technické projekty s využitím primeraných a bezpečných materiálov, technológií a pracovných postupov,
- získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách,
- pomenovať prínosy a rozdiely medzi rôznymi povolaniami v minulosti a súčasnosti.

Finančná gramotnosť

- rozpoznať a pomenovať hodnoty práce v bežnom živote,
- pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami,

- na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt,
- porozumieť významu práce a rozpoznať jej hodnoty.

Environmentálna gramotnosť

- poznať vlastnosti a možnosti využitia prírodných, technických a odpadových materiálov,
- skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť,
- realizovať technické projekty s využitím primeraných a bezpečných materiálov,
- poznať odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.

Občianska gramotnosť

- získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách s akcentom na obec a región,
- pomenovať prínosy a rozdiely medzi rôznymi povolaniami v minulosti a súčasnosti,
- rozpoznať a pomenovať hodnoty práce v bežnom živote.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie,
- opísať záľuby a úspechy v osobných súvislostiach,
- oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti,
- spolupracovať na spoločnom nápade.

Hudobná výchova

Čitateľská gramotnosť

- rytmizovať a melodizovať slová a slovné spojenia,
- osvojiť si hudobnú abecedu a rytmické hodnoty,
- orientovať sa v grafickej partitúre a notovom zápise,
- stvárňovať obsah riekaniek, piesní, básní, rozprávok a literárnej predlohy.

Interkultúrna gramotnosť

- spievať slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové piesne,
- hrať na hudobných nástrojoch iných kultúr,
- pohybom stvárniť vyjadrovacie prostriedky a pocity z hudby,
- objavovať možnosti vlastného hlasu a hudobného vyjadrenia.

Digitálna gramotnosť

- využívať zvuky generované AI pri zvukomaľbe,
- vnímať rozdiel medzi hudobným prejavom vytvoreným človekom a generovaným strojom,

- spoznávať hudobný obsah generovaný AI.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby,
- spievať v kolektíve a spolupracovať pri hudobných aktivitách,
- tancovať vo dvojici alebo skupine,
- rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.

Občianska gramotnosť

- spievať miestne a regionálne ľudové piesne,
- imitovať pohyb v ľudových pohybových hrách so spevom,
- identifikovať klasické aj ľudové hudobné nástroje,
- rozvíjať vzťah ku kultúrnemu dedičstvu.

Etická výchova

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,
- používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie,
- pomenovať a regulovať svoje emócie,
- aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a komunite,
- oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých

Občianska gramotnosť

- rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,
- vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách,
- podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole,
- byť všímavý voči daniu v najbližšom okolí,
- používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.

Interkultúrna gramotnosť

- identifikovať, čo ho spája s ostatnými,
- uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí,
- preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí,
- opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.

Mediálna gramotnosť

- opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy,
- rozpoznať rôzne druhy médií,

- pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí,
- rozlíšiť obsah vhodný a nevhodný pre deti.

Čitateľská gramotnosť

- interpretovať informácie z obrazových zdrojov a primeraných textov,
- prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom,
- prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu,
- vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.

Environmentálna gramotnosť

- rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou,
- opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí,
- uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu,
- byť všímavý voči daniu v najbližšom okolí.

Finančná gramotnosť

- vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy,
- opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny,
- rozpoznávať význam sebaovládania a sebariadenia,
- rozlišovať potreby, túžby a hodnoty

Informatika

Digitálna gramotnosť

- riešiť problém priamym riadením vykonávateľa,
- vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti,
- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov,
- pracovať so základným hardvérom a softvérom na používateľskej úrovni,
- získať informácie z webových stránok,
- uviesť príklady využitia digitálnych technológií a nástrojov vrátane AI v rôznych situáciách,
- formulovať jednoduché zadanie (prompt) pre AI chatbot pod dohľadom učiteľa,
- opísať výstup AI.

Čitateľská gramotnosť

- rozhodnúť sa o pravdivosti alebo nepravdivosti jednoduchého tvrdenia,
- interpretovať program,
- získať informácie z lineárnej a tabuľkovej štruktúry podľa zadaných kritérií,

- organizovať podľa zadania informácie do štruktúr,
- získať informácie z webových stránok,
- posúdiť úspešnosť vyhľadávania.

Mediálna gramotnosť

- získať informáciu na zadaných stránkach internetu,
- posúdiť úspešnosť vyhľadávania,
- uviesť vplyv digitálnych technológií na vlastný život,
- rozlíšiť jednoduché riziká a hrozby v digitálnom prostredí,
- uvedomiť si špecifické riziká a hrozby, ktoré prináša AI.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- diskutovať o svojich riešeniach,
- na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie,
- uvedomovať si vplyv digitálnych technológií na vlastný život,
- spolupracovať pri riešení problémov.

Občianska gramotnosť

- bezpečne používať internet a digitálne technológie,
- uvedomovať si riziká digitálneho prostredia,
- používať digitálne technológie zodpovedne,
- poznať význam prihlasovania, prihlasovacieho mena a hesla.

Matematika

Čitateľská gramotnosť

- aplikovať poznatky z numerácie pri riešení úloh v rôznych kontextoch,
- sčítavať a odčítavať prirodzené čísla s použitím rôznych algoritmov,
- používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi,
- aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru a číselnej postupnosti,
- identifikovať jednoduché rovinné a priestorové útvary,
- orientovať sa v rovine a priestore,
- riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch,
- používať elementárne poznatky z logiky a množín.

Digitálna gramotnosť

- sčítavať a odčítavať prirodzené čísla s použitím elektronických algoritmov,
- vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou digitálnych nástrojov,
- pracovať s reprezentáciami údajov a informácií,

- využívať digitálne nástroje pri riešení matematických problémov.

Finančná gramotnosť

- používať euro, cent, mince a bankovky pri riešení jednoduchých úloh,
- porovnávať a usporadúvať peňažné jednotky,
- aplikovať poznatky o hodnote peňazí v jednoduchých situáciách,
- diskutovať o hodnote peňazí a vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.

Environmentálna gramotnosť

- používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote,
- nachádzať reprezentácie vzorov a postupností v rôznych oblastiach života,
- riešiť reálne orientačné situácie pomocou algoritmických postupov,
- merať a odhadovať dĺžku a využívať ju v reálnom živote.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- diskutovať o matematických riešeniach,
- vysvetľovať a zdôvodňovať postupy riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov,
- komunikovať matematické myšlienky primeraným matematickým jazykom.

Slovenský jazyk a literatúra

Čitateľská gramotnosť

- počúvať a čítať primerané vecné a literárne texty,
- identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodit' základné implicitné informácie,
- klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu,
- orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch,
- interpretovať obsah a obraznosť literárnych textov v kontexte vlastných skúseností,
- vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.

Mediálna gramotnosť

- zhromaždiť základné informácie k téme textu,
- vyhľadávať kľúčové informácie v ozname, správe a populárno-náučnom článku,
- porovnávať jednoduchú informáciu z AI s overenými zdrojmi,
- identifikovať reklamu v médiách a diskutovať o jej účinku,
- vysvetliť na jednoduchom príklade rozdiel medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI.

Digitálna gramotnosť

- zhromažďovať základné informácie k téme,
- využívať základné spôsoby zhromažďovania informácií,
- orientovať sa v jednoduchých nesúvislých textoch,
- porovnávať informácie z rôznych zdrojov vrátane AI.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- vyjadriť myšlienky, potreby a pocity primeraným spôsobom,
- formulovať vlastné prežívané pocity primeraným spôsobom,
- pozorne počúvať komunikačného partnera,
- podeliť sa o čitateľský zážitok,
- formovať empatiu, súcitiť, hodnoty a postoje prostredníctvom textov.

Občianska a interkultúrna gramotnosť

- formulovať jednoduché zdôvodnenie vlastného konania,
- pracovať s témami domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, pomoc iným,
- spoznávať miestne tradície a kultúru,
- pozorovať rozdiely medzi spisovnou výslovnosťou a miestnym nárečím.

Environmentálna gramotnosť

- pracovať s textami na tému príroda okolo nás,
- pracovať s textami o svete zvierat,
- vnímať človeka ako súčasť prírody,
- rozvíjať pozitívny vzťah k prírodnému prostrediu prostredníctvom literárnych textov.

Telesná a športová výchova

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti,
- uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach,
- zhodnotiť svoj výkon a aktivitu počas pohybovej alebo športovej aktivity,
- spolupracovať v skupine,
- identifikovať osoby, na ktoré sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.

Občianska gramotnosť

- dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier,
- uplatňovať zásady fair-play,
- identifikovať základné olympijské symboly, motto a olympionikov,
- dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov,
- rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce zdravie a život.

Environmentálna gramotnosť

- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne,
- bezpečne sa pohybovať v rôznych prírodných podmienkach,
- uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít,
- realizovať turistické a pohybové aktivity v prírode.

Digitálna gramotnosť

- pomenovať športové aktivity a pohyb v prírode, ktoré digitálne technológie a AI nedokážu nahradiť,
- uvedomovať si význam pohybu v kontraste s digitálnym prostredím.

Čitateľská gramotnosť

- pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie,
- vysvetliť význam pohybu pre rozvoj telesnej zdatnosti,
- rozlišovať správne a chybné držanie tela,
- identifikovať zdraviu prospešné potraviny.

Výtvarná výchova

Vizuálna gramotnosť

- rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv,
- tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry,
- objavovať a porovnávať základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy,
- opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu,
- opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.

Digitálna gramotnosť

- identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu,
- rozlišovať digitálne zariadenia a typy digitálneho obsahu,
- objavovať spôsoby prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry,
- uvedomovať si existenciu AI generovaných obrázkov alebo videí.

Mediálna gramotnosť

- objavovať spôsoby prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátrať po dôvodoch ich prezentácie,
- identifikovať reklamu v rôznom prostredí,

- uvedomovať si existenciu AI generovaných obrázkov alebo videí,
- pracovať s vizuálnou symbolikou z dôležitých oblastí života.

Občianska a regionálna gramotnosť

- poznať úlohu múzeí a galérií,
- vyjadriť pocity a zážitky z návštevy kultúrnej inštitúcie z obce a regiónu,
- navštíviť múzeum, pamiatku, sakrálnu stavbu, výstavu alebo ateliér,
- výtvarne laborovať s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel,
- identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.

Interkultúrna gramotnosť

- identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy,
- spoznávať diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov,
- rešpektovať rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia,
- spracovávať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry.

Environmentálna gramotnosť

- realizovať výtvarné aktivity v interiéri, exteriéri aj v prírode,
- tvoriť dočasné a procesuálne práce,
- experimentovať s prírodnými materiálmi a prostredím,
- rozvíjať pozitívny vzťah k prostrediu prostredníctvom tvorivých aktivít.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- výtvarne reagovať na emócie a pocity,
- reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu,
- vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie,
- rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia,
- počas tvorivého procesu pracovať v skupine,
- pracovať s pocitmi a emóciami vyjadrenými v umení a vizuálnej kultúre.

Finančná gramotnosť

- pracovať s vizuálnou symbolikou z dôležitých oblastí života,
- rozpoznávať výtvarné vyjadrovacie prostriedky využívané vo vizuálnej komunikácii.

Náboženská výchova (rímskokatolícka)

Čitateľská gramotnosť

- interpretovať základné biblické príbehy zo Starého a Nového zákona,
- vysvetliť výnimočnosť Biblie ako Písma svätého,

- charakterizovať základné delenie Biblie,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať Ježiša Krista ako Božieho Syna,
- pomenovať základné prvky kostola a ich význam,
- vnímať modlitbu ako spôsob komunikácie s Bohom.

Digitálna gramotnosť

- využívať primerané digitálne zdroje pri spoznávaní biblických príbehov,
- orientovať sa v rôznych formách Biblie a náboženských informačných zdrojoch,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a viere aj prostredníctvom digitálnych nástrojov,
- objavovať kresťanské hodnoty pomocou primeraných digitálnych zdrojov.

Občianska gramotnosť

- vnímať Cirkev ako spoločenstvo veriacich,
- pomenovať základné pravidlá spoločného života,
- používať pravidlá slušnej komunikácie,
- chápať význam kresťanských sviatkov a nedele,
- vnímať Ježiša Krista ako vzor pre život.

Interkultúrna gramotnosť

- správať sa k druhým s úctou a rešpektom,
- prijímať druhých bez predsudkov,
- rozvíjať pozitívne medzil'udské vzťahy,
- vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta,
- rešpektovať rozmanitosť ľudí a prostredí.

Environmentálna gramotnosť

- vyjadrovať radosť z Božieho stvorenia,
- správať sa k prírode a svetu s úctou a rešpektom,
- uvedomovať si zodpovednosť za starostlivosť o stvorený svet,
- vnímať človeka ako súčasť Božieho stvorenia,
- rozvíjať ochranný vzťah k životnému prostrediu.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- vnímať vlastnú jedinečnosť a hodnotu,
- rozlišovať rôzne spôsoby komunikácie,
- prejavovať úctu, lásku a odpustenie vo vzťahoch,
- vnímať potreby druhých a ochotu pomôcť,
- primerane vyjadrovať vlastné postoje a názory na vieru,
- rozvíjať empatiu a solidaritu.

Náboženská výchova (Evanjelická)

Čitateľská gramotnosť

- interpretovať základné biblické príbehy z Novej zmluvy,
- interpretovať vybrané biblické príbehy Starej zmluvy,
- vysvetliť výnimočnosť Písma svätého (Biblie),
- charakterizovať základné delenie Písma svätého,
- pomenovať, čo sa nachádza v kostole,
- vnímať modlitbu ako formu komunikácie s Bohom.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- vnímať svoju jedinečnosť,
- správať sa k ľuďom a svetu s rešpektom a úctou,
- posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom,
- zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom,
- vnímať potreby druhých ľudí a ochotu pomôcť im,
- rozlišovať rôzne spôsoby vzájomnej komunikácie.

Environmentálna gramotnosť

- vyjadriť radosť z Božieho stvorenstva a správať sa k nemu s rešpektom a úctou,
- vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka,
- správať sa k ľuďom a svetu s rešpektom a úctou,
- uvedomovať si zodpovednosť za Božie stvorenstvo.

Občianska gramotnosť

- vnímať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista,
- posúdiť význam kresťanských sviatkov a nedele,
- pomenovať základné pravidlá úspešného spoločného života,
- používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými,
- vnímať Ježiša Krista ako osobný vzor.

Interkultúrna gramotnosť

- správať sa s úctou k ľuďom,
- vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta,
- prijímať druhých s rešpektom,
- rozvíjať dobré medziľudské vzťahy.

Digitálna gramotnosť

- uvedomovať si Božiu lásku k človeku aj prostredníctvom digitálnych zdrojov,

- interpretovať biblické príbehy s využitím dostupných informačných zdrojov,
- orientovať sa v rôznych druhoch Biblie,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.

Spôsobilosti na konci 1.cyklu pre jednotlivé prierezové gramotnosti

Čitateľská gramotnosť

- čítať samostatne jednoduché texty, ilustrácie, záznamy a schémy a nájsť v nich priamo vyjadrenú informáciu
- využiť informáciu z textu pri riešení jednoduchej učebnej úlohy a spojiť ju s vlastnou skúsenosťou alebo zážitkom
- vyvodiť jednoduché závery a s pomocou zhrnúť obsah textu
- vytvoriť s pomocou jednoduché texty a záznamy
- rozoznať s pomocou rôzne typy textov
- používať s pomocou jednoduché čitateľské stratégie na porozumenie textu a porozumieť textu na úrovni explicitne vyjadrených informácií
- prejavovať radosť z čítania a vnímať ho ako príjemnú a obohacujúcu činnosť

Vizuálna gramotnosť

- rozpoznať, čo obrazy alebo iné vizuálne informácie zobrazujú
- vyhľadať obrazy alebo iné vizuálne informácie v rozmanitých zdrojoch vrátane jednoduchých vyhľadávačov
- opísať jednoducho obrazy alebo iné vizuálne informácie a vyjadriť, aký význam im pripisuje
- porovnať obrazy a iné vizuálne informácie a nájsť podobnosti a odlišnosti
- vytvoriť jednoduché obrazy alebo iné vizuálne informácie s konkrétnym obsahom, zámerom a adresátom
- vyjadriť, ako a prečo na neho/ňu obrazy alebo iné vizuálne informácie pôsobia

Digitálna a AI gramotnosť

- orientovať sa v spôsobe získavania a zdieľania informácií
- vytvoriť jednoduchý digitálny obsah
- poznať zásady bezpečnosti a zodpovednosti v digitálnom prostredí
- riešiť jednoduché problémy s využitím digitálnych technológií

Environmentálna gramotnosť

- oceniť význam prírody a živých tvorov pre život človeka
- rozpoznať rozdiel medzi živými a neživými zložkami prírody a opísať ich vzájomné vzťahy
- vysvetliť, ako naše každodenné činnosti ovplyvňujú prírodu
- realizovať jednoduché aktivity na ochranu prírody

Finančná gramotnosť

- získať základné poznatky z oblasti FNG, a to najmä vo vzťahu k potrebám a hodnotám človeka
- vnímať peniaze ako prostriedok výmeny
- prevziať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, a to aj v súvislosti s osobnými údajmi
- predchádzať rizikám

Občianska gramotnosť

- poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
- byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
- orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu

Interkultúrna gramotnosť

- uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých vo svojom okolí
- porovnať seba s iným človekom
- poskytnúť pomoc, podporu v situácii, keď ju niekto potrebuje

Mediálna gramotnosť

- rozumieť základnej úlohe médií a dôsledkom rôznych typov správ
- vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, a porovnať ich zdroje
- poznať fungovanie základných digitálnych médií vrátane reklamy, sociálnych sietí a pravidiel bezpečnosti pri ich používaní

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- vytvárať základný vzťah k rodisku a miestu školy a rozpoznať základné a typické prvky prírodného prostredia a historického prostredia
- rozlišovať rôznorodé formy každodenného života v minulosti aj súčasnosti a tvorivo rozvíjať úctu k tradičným zručnostiam.
- rozlišovať rôzne prejavy kultúry, tvorivo sa vyjadrovať prostredníctvom umeleckých a folklórnych foriem
- uvedomovať si význam sviatkov, spolupatričnosti a spolunažívania v komunite; vnímať ich ako súčasť spoločného života a rozmanitosti kultúrnych prejavov

Sociálna a emocionálna gramotnosť

- pomenovať a vyjadriť svoje prežívanie vhodným spôsobom a rozpoznať emócie druhých
- poznávať sám seba a hovoriť o tom, čo mi ide, čo ma baví a čo sa mi darí menej

- mať rád sám seba a byť ohľaduplný k druhým
- povedať, čo mi je/nie je príjemné
- rozpoznať, čo je/nie je správne správanie vo vzťahoch
- spolupracovať s inými a rešpektovať pravidlá spolupráce, počúvať druhých a vyjadriť svoj názor
- urovnávať nezhody pokojne
- plánovať si jednoduché veci a ciele, rozmýšľať, čo je osobne dôležité, a uvedomiť si následky svojich rozhodnutí
- všímať si nebezpečné situácie, vedieť na ne reagovať a vedieť, na koho sa obrátiť

Gradácia prierezových tém v 1.cykle

Čitateľská a vizuálna gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- rozumie primeraným textom a obrazovým informáciám,
- vyhľadáva jednoduché informácie v texte,
- vyjadruje vlastné porozumenie textu,
- spája text s obrázkom a vlastnou skúsenosťou,
- prejavuje pozitívny vzťah k čítaniu.

Digitálna a AI gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- používa digitálne zariadenia primerane veku,
- dodržiava základné pravidlá bezpečnosti,
- využíva jednoduché digitálne nástroje na učenie,
- rozpoznáva potrebu ochrany osobných údajov.

Finančná gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- pozná význam peňazí a práce,
- rozlišuje potreby a želania,

- hospodári s primeranými finančnými prostriedkami.

Občianska gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- pozná pravidlá spoluzitia,
- rešpektuje druhých a dohodnuté pravidlá,
- uvedomuje si svoju príslušnosť k rodine, škole a obci.

Environmentálna gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- vytvára si pozitívny vzťah k prírode,
- dodržiava zásady ochrany životného prostredia,
- podieľa sa na jednoduchých environmentálnych aktivitách.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

1. cyklus

Žiak:

- rozpoznáva a pomenúva svoje emócie,
- buduje pozitívne vzťahy,
- spolupracuje s rovesníkmi.